

СТАНОВИЩЕ

ОТ ДОЦ. Д-Р КАТЯ ПЕТРОВА ПОПОВА - ЮРУКОВА, ДМ

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА КОНСТАНТИН ГЕОРГИЕВ КАЧУЛЕВ НА ТЕМА:

„ВЛИЯНИЕТО НА НЯКОИ ОТ ПРИЕТИТЕ НА МАКРО НИВО РЕШЕНИЯ В ЗДРАВНАТА СФЕРА ВЪРХУ ИНДИВИДА КАТО ПАЦИЕНТ“

С НАУЧНИ РЪКОВОДИТЕЛИ ПРОФ. ЛЮДМИЛА ЧАКЪРОВА, ДП И ПРОФ. МАГДАЛЕНА АЛЕКСАНДРОВА, ДМ

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО И ФАРМАЦИЯТА“

Със заповед № РК 36-878/14.05.2018 г. на Ректора на МУ-София съм определена като външен член на научно жури да представя становище за дисертационния труд на Константин Георгиев Качулев на тема „Влиянието на някои от приетите на макро ниво решения в здравната сфера върху индивида като пациент“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, професионално направление 7.4. Обществено здраве от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Представеният за становище дисертационен труд обхваща 203 страници, които са структурирани в следните няколко основни раздела: Въведение; Първа глава - Литературен обзор, включваща: Кратък исторически преглед на българското здравеопазване и аптечно дело. Съвременно състояние. Европейски политики; Преглед на законодателството, предложенията за законодателни промени и политиките в сферата на здравеопазването; Технология на взимане на политическо решение в здравеопазването; Втора глава - Цел, задачи, материали и методи на изследванията; Трета глава - Резултати от проучването. Анализ и обсъждане на резултатите; Заключение, изводи и препоръки; Библиография и Приложения.

АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ПРОБЛЕМА

Темата е много актуална – лекарствата са сложна система, която большинството от хората слабо познават и не могат сами да преценят кога, как и в какво количество следва да приемат. Това още повече се подсилва от фармацевтичния пазар, който произвежда своите стоки в среда с изключително силна конкуренция и при система, която благоприятства нарастването на лекарствената номенклатура, а същевременно и безконтролната лекарствена употреба. Тук е много важно пациентът да получи правилните медицински грижи в аптеката или т. нар. фармацевтична грижа, която обхваща процеса по здравословна и лекарствена консултация, анализ на конкретния медицински проблем и лекарствосвързаните такива и отпускане на правилното лекарство в необходимата доза.

От друга страна опитите за либерализиране на пазара все повече стесняват възможностите за прилагане на концепцията за фармацевтични грижи, което реално измества фокуса на самата грижа като такава. Все по-голям брой хора са уверени в самодиагностиката на леки и познати симптоми и състояния и имат възможността да изберат лекарство без рецепт. Това създава възможност за изместване на вниманието на грижата от страна на медицинския специалист – магистър-фармацевт към търговията.

ЛИТЕРАТУРНА ОСВЕДОМЕНОСТ

В дисертацията са включени 176 литературни източника, от които 49 на латиница. Прегледът на литературата, засягаща проблема е убедително свидетелство за задълбочената теоретична подготовка на Константин Георгиев Качулев.

В литературния обзор докторантът прави кратък исторически преглед на българското здравеопазване и аптечно дело, неговото състояние и европейските политики. Осъществен е преглед на законодателството, предложениета за законодателни промени и политиките в сферата на здравеопазването. В последната част от тази глава авторът детайлно разглежда технологията за взимане на политическо решение в здравеопазването.

Всичко гореизброено разкрива отлично познаване на материията, отнасяща се до темата на дисертацията. Материалът, включен в литературния обзор, е изложен разбираемо и може да бъде полезен на всички, които се интересуват от проблемите, свързани с влиянието на приетите на макро ниво решения в здравеопазването върху индивида като пациент и конкретно в областта на фармацията.

ЦЕЛ, ЗАДАЧИ И МЕТОДИЧЕН ПОДХОД

Въз основа на изчерпателния литературен обзор Константин Качулев е дефинирал ясно целта на своя труд – да изследва и оцени влиянието върху индивида като пациент на някои решения в областта на фармацията на макро ниво. Първо през призмата на експертната оценка на магистър-фармацевта работещ в аптека. Второ чрез субективната оценка на самите ползватели на здравни услуги и лекарствени продукти регулирани с тези решения. Трето чрез допълнителен сравнителен анализ между двете. Задачите са ясно и точно формулирани, насочени към решаване на основната цел на дисертацията, като методологията е съобразена с тях. Осьществено е собствено анкетно проучване сред: пациенти – 609 анкетирани лица; магистър-фармацевти – 418 анкетирани лица и на терен в 72 аптеки в две области в страната - Благоевград и Пазарджик са анкетирани 138 магистър-фармацевти.

РЕЗУЛТАТИ И ОНАГЛЕДЯВАНЕ

Константин Георгиев Качулев е представил своята разработка ясно и прецизно. Тя е прегледно илюстрирана с 66 фигури, 55 таблици и 8 приложения. В глава трета на дисертационния труд „Резултати от проучването. Анализ и обсъждане на резултатите“ докторантът представя резултатите от:

- ✓ Анкетно проучване сред пациенти;
- ✓ Анкетно проучване сред магистър-фармацевти;
- ✓ Експеримент на терен;
- ✓ Съпоставяне на резултатите при двете паралелни проучвания.

Изводите са логически систематизирани и базирани на анализа. Отправени са конкретни препоръки към: Комисията по здравеопазване на Народното събрание, МЗ, НЗОК, фармацевтичните факултети на медицинските университети и Български фармацевтичен съюз. Приносите на дисертационния труд са безспорни – за първи път у нас е извършен мултидисциплинарен структурен анализ на националния контекст по отношение на различните решения в здравната сфера на макро ниво. Създадена е напълно нова методика за сравнение на експертното мнение на магистър-фармацевтите относно влиянието на дадено решение върху работата в аптеката и последващото влияние върху пациентите, както и директното влияние чрез императивното приложение на тези решения, чрез норми в законодателството, от една страна, и субективното мнение на пациентите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От представения за становище дисертационен труд на тема: „Влиянието на някои от приетите на макро ниво решения в здравната сфера върху индивида като пациент“ и автореферат, отразяващ правилно структурата на разработката и съдържащ в себе си най-важните резултати и изводи от проучването, както и 4 публикации (една от тях международна), отразяващи части от дисертационния труд, мога да обобщя, че докторантът отговаря на критериите на Закона за развитие на академичния състав в Р. България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ – София. Темата е актуална, много добре разработена и с практическа насоченост.

Давам своята положителна оценка и убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да вземат решение за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ на Константин Георгиев Качулев .

31.07.2018 г.

гр. София

.....
Доц. д-р Катя Попова, дм